Л. В. Товкун
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового права Національного університету
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»,
Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРМІНУ «АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ) У ПОДАТКОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ»

Важливим елементом ринкової економіки є прогресивна, мобільна податкова система. Звертаючи увагу на її визначення можна виділити сукупність двох взаємообумовлених сторін: сплата податків, зборів інших обов'язкових платежів; процесуальні відносини з приводу встановлення, зміни, скасування

податків (зборів), організації контролю та відповідальності за порушення податкового законодавства.

Податкова система в повній мірі залежить від податкової політики, яку проводить держава. При цьому повинні враховуватись інтереси всіх сторін податкових правовідносин, тобто не тільки держави, а й платників податків.

Цьому сприяє адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). В оподаткуванні термін «адміністрування» почав застосовуватись нещодавно. Інколи він використовувався у підзаконних нормативних актах. Але єдиного визначення не мав. З одного боку «адміністрування податків (зборів)» використовувалось як синонім «податкового контролю», з іншого - ці поняття протиставлялись одне одному.

Податковий кодекс України хоча і застосував, але не дав визначення цьому поняттю. Приймаючи до уваги, що адмініструванню податків (обов'язкових платежів) присвячений розділ II Податкового кодексу, можна зазначити, що це поняття включає загальний набір процедур, дій, які дозволяють здійснювати контроль за додержанням податкового законодавства. Серед них: встановлення правил надання податкової звітності, внесення до неї змін, податкові консультації, закріплення порядку визначення сум податкових зобов'язань, оскарження рішень контролюючих органів та інші. Таким чином, поняття «адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» виступає як складне, умовне, що передбачає певні дії з приводу безпосереднього визначення як самого поняття, так і його змісту. Таке теоретичне обґрунтування зумовлене потребами не тільки науки, але і практики у сфері оподаткування.

На наш погляд, адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) можна розглядати як урегульовано нормами права організаційну та управлінську діяльність державних органів та інших уповноважених суб'єктів до бюджетів та цільових державних фондів. До органів, які здійснюють адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) можна віднести: фінансові, податкові, митні органи. Головна роль серед них належить, безумовно, податковим органам. Це спеціально уповноважені Податковим кодексом органи, які в межах своєї компетенції здійснюють організаційні, контрольні, та правоохоронні функції у сфері справляння податків з метою адміністративного забезпечення виконання податкових зобов'язань платниками податків (зборів). Доцільно звернути увагу на методи адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). Серед них, на наш погляд, повинні бути: перенесення акцентів у роботі податкових органів на роз'яснювальну аналітичну роботу; налагодження партнерських відносин між платниками податків та контролюючими органами: забезпечення дотримання в процесі адміністрування податків принципів стабільності та усунення суперечностей; удосконалення системи податкового контролю в основі якого увага контролюючих органів спрямована на осіб, які ухиляються від сплати податків; уніфікація термінів звітування платники з окремих податків і зборів (обов'язкових платежів).

Не дивлячись на те, що на сьогодні немає достатнього ні теоретичного, ні законодавчого відображення поняття «адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) в Україні», це має спонукати науковців до пошуків та визначення правової природи цього поняття.

УДК 34
ББК 67.0
А 43

Актуальні проблеми юридичної науки: Збірник тез міжнародної
А 43 наукової конференції «Десяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 18—19 листопада 2011 року) : у 4-х част. — Частина друга. — Хмельницький : Видавництво Хмельницького університету управління та права, 2011. — 337 с.

ISBN 978-966-8823-50-3 (повне зібр.)
ISBN 978-966-8823-52-7 (частина 2)

У збірнику представлені кращі тези доповідей, які були оприлюднені на Міжнародній науковій конференції «Десяті осінні юридичні читання», що відбулась у Хмельницькому університеті управління та права 18-19 листопада 2011 року.

Розміщені у збірнику тези доповідей стосуються таких напрямків: «Конституційне право», «Адміністративне право», «Фінансове право», «Інформаційне право», «Земельне право», «Аграрне право». «Екологічне право», «Природоресурсне право», «Трудове право» та «Право соціального забезпечення».

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів та докторантів юридичного напрямку, практичних працівників і широкий читацький загал.

УДК 34
ББК 67.0
А 43

ISBN 978-966-8823-50-3
ISBN 978-966-8823-52-7

© Колектив авторів, 2011
© Хмельницький університет управління та права, 2011

Національний університет "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"